

20

23.

XXIV.

državno
Natjecanje
iz povijesti

Tehnička škola
Ruđera Boškovića
Vinkovci

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti i
obrazovanja

Agencija za odgoj i obrazovanje

**Tehnička škola
Ruđera Boškovića
Vinkovci**

Vinkovci, 26. – 28. travnja 2023.

Članovi državnoga povjerenstva Natjecanja iz povijesti 2022./2023. godine

1. Hrvoje Knežević, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek, Osijek – predsjednik Državnog povjerenstva
2. Tatjana Blagojević, prof., Druga gimnazija Osijek- član
3. Marina Čurković, prof., Osnovna škola Petar Zoranić, Stankovci, Osnovna škola Benkovac – član
4. Jurica Dukan, prof., Prva gimnazija Split – član
5. Martina Glučina, prof., Srednja škola Metković; Srednja poljoprivredna i tehnička škola Opuzen, Opuzen – član
6. Sandra Hvizdak, prof., Osnovna škola kralja Tomislava, Našice – član
7. Jelena Jakovljević, prof., Gimnazija Matija Mesić, Slavonski Brod – član
8. Danijela Kegalj, prof., Gimnazija Županja – član
9. Mirna Kovačić, prof., Osnovna škola Đuro Ester, Koprivnica; Osnovna škola Podolice, Koprivnica – član
10. Nera Malbaša Kovačić, prof., Osnovna škola Drago Gervais Brešca, Brešca; Osnovna škola „Fran Franković“ Rijeka, Rijeka – član
11. Dragan Malnar, prof., Osnovna škola Kraljevica, Kraljevica – član
12. mr. sc. Marijana Marinović, Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Rijeka, Rijeka – član
13. Loranda Miletić, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Split- Ispostava Zadar, Zadar – član
14. Dijana Muškardin, prof., Srednja škola Mate Blažine, Labin – član
15. Mario Peranić, prof., Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje, Zagreb – član
16. dr.sc. Zrinka Pešorda Vardić, Hrvatski institut za povijest, Zagreb – član
17. dr. sc. Gordan Ravančić, Hrvatski institut za povijest, Zagreb – član
18. Irena Sačić, prof., Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik – član
19. Helena Sakoman, prof., Osnovna škola „Tin Ujević“, Osijek – član
20. Vesna Slaviček, Osnovna škola Srdoči, Rijeka – član
21. Valerija Turk- Presečki, prof., Medicinska škola Bjelovar, Bjelovar – član
22. Karolina Ujaković, prof., Peta gimnazija, Zagreb – član
23. Svjetlana Vorel, prof., Peta gimnazija, Zagreb – član
24. dr.sc. Željko Holjevac, Institut Ivo Pilar, Zagreb – član
25. Igor Artić, prof., Gimnazija Vladimira Nazora, Zadar – član

Program 24. državnog Natjecanja iz povijesti 2023.

26. – 28. travnja 2023., Tehnička škola Ruđera Boškovića Vinkovci, Vinkovci

	Vrijeme	Program	Mjesto održavanja aktivnosti
1. dan 26. travnja 2023. (srijeda)	16:00 – 17:30	Dolazak sudionika u hotel i informacije o programu natjecanja	Hotel „Slavonija“
	18:00	Otvaranje natjecanja	hotel
	19:30 – 20:30	Večera	hotel
	20:30	Slobodno vrijeme	
2. dan 27. travnja 2023. (četvrtak)	7:00 – 8:30	Doručak u hotelu	hotel
	9:00	Odlazak natjecatelja i mentora u školu (kategorija test znanja)	škola
	9:20 – 9:40	Okupljanje učenika i mentora i početak natjecanja	škola
	9:40 - 10:00	Razmještaj po učionicama	škola
	10:00 – 11:30	Natjecanje (kategorija test znanja)	škola
	11:30 – 12:00	Stanka	škola
	12:00	Objava točnih rješenja iz kategorije test znanja	škola
	12:30 – 15:00	Ručak	hotel
	15:00 – 18:00	Slobodno vrijeme za učenike i mentore	organizirani obilazak grada
	18:00	Odlazak natjecatelja i mentora u školu	škola
	18:30	Objava rezultata pisanog dijela natjecanja	škola
18:30 – 19:00	Uvid u testove i žalbeni postupak	škola	
19:30 – 21:00	Večera	hotel	
Istraživački radovi učenika 27. travnja 2023. (četvrtak)	8:20 – 9:00	Prebacivanje prezentacija na računalo, izvlačenje redoslijeda izlaganja, okupljanje natjecatelja i mentora	škola
	9:00 – 16:00	Natjecanje u kategoriji Istraživački radovi učenika	škola
	18:00	Objava rezultata za kategoriju Istraživački radovi učenika	hotel
	18:00 – 19:30	Obrazlaganje radova za kategoriju Istraživački radovi učenika	hotel
3. dan 28. travnja 2023. (petak)	7:00 – 9:00	Doručak	hotel
	9:00 – 10:00	Odjava iz hotela	hotel
	10:00	Objava konačnih rezultata	hotel
	10:30 – 11:30	Zatvaranje natjecanja	hotel
	12:00 – 14:00	Ručak	hotel
	14:30	Povratak natjecatelja i mentora	hotel

Popis pozvanih učenika u kategoriji *Samostalni istraživački radovi učenika*

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Grad	Županija	Istraživački rad	Ime škole
1	Matko Brekalo	Karlo Mak	Samobor	Zagrebačka županija	Odjeci černobilske katastrofe u Samoboru: "Svijet je samo jedan, a vjetrovi što raznose kontaminaciju ne traže ulazno-izlazne vize"	Gimnazija Antuna Gustava Matoša
2	Lana Jurić, Iva Pavičić	Kristina Šoštarko	Virovitica	Virovitičko-podravska županija	Virovitica pod ličkom kapom	Gimnazija Petra Preradovića
3	Alan Aladrović, Lovro Pejaković	Tomislav Smolčić	Slavonski Brod	Brodsko-posavska županija	Demografska obilježja župe Garčin na temelju matične knjige umrlih (1855.-1874.)	Klasična gimnazija fra Marijana Lanosovića s pravom javnosti
4	Roko Strika, Ecija Tudorović	Štefan Štivičić	Zadar	Zadarska županija	Stipe Šimunić "Stipica" - individualna sudbina pojedinca	Gimnazija Jurja Barakovića
5	Petra Grubišić, Ana Krvavica	Neven Đurić	Šibenik	Šibensko-kninska županija	Školstvo u Šibeniku u doba Austrije u 19. stoljeću	Gimnazija Antuna Vrančića
6	Dora Kovačević, Karla Tadić	Danijela Kegalj	Županja	Vukovarsko-srijemska županija	Parobrod "Sloga" zaglavljen u "mulju zaborava"	Gimnazija Županja
7	Leonarda Vuković	Stjepan Marković	Sinj	Splitsko-dalmatinska županija	Izabelini izvještaji	Srednja strukovna škola bana Josipa Jelačića u Sinju
8	Ines Rogović	Danijel Bogešić	Pazin	Istarska županija	Značaj kule Turmina za područje Rovinja	Pazinski kolegij - klasična gimnazija s pravom javnosti

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Grad	Županija	Istraživački rad	Ime škole
9	Paula Miloslavić	Marija Marušić Čizmić	Dubrovnik	Dubrovačko-neretvanska županija	Mljekarske zadruge Župe dubrovačke u 20. stoljeću i sabiralište "Mljekara"	Biskupijska klasična gimnazija Ruđera Boškovića s pravom javnosti
10	Matija Dražetić, Marko Madunović	Ana Kadović	Zagreb	Grad Zagreb	"Cijena zanata veća je od zlata"	Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
11	Tiziana Petrak	Anita Budor Despot	Zagreb	Grad Zagreb	Prostitucija u Zagrebu krajem 19. i početkom 20. stoljeća	X. gimnazija "Ivan Supek"

Povjerenstvo za *Samostalne istraživačke radove učenika*:

- Željko Holjevac
- Igor Artić
- Martina Glučina
- Valerija Turk-Presečki

Popis pozvanih učenika u prvoj kategoriji (7. razred)

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
1.	Bernard Marušić	Zrinka Dičak	OŠ Petra Zrinskog	Zagreb	Grad Zagreb	61
2.	Lena Ivanković	Anita Gambiraža-Knez	OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića	Zagreb	Grad Zagreb	60
3.	Toma Čović	Marko Tripović	OŠ Cvjetno naselje	Zagreb	Grad Zagreb	59
4.	Rafael Vidović	Mateo Bunoza	OŠ Lotrščak	Zagreb	Grad Zagreb	59
5.	Jan Biljak	Marko Matić	OŠ Ivana Filipovića	Zagreb	Grad Zagreb	58
6.	Ivano Bocor	Martina Grundler Hrala	OŠ Josipa Kozarca	Slatina	Virovitičko - podravsko županija	58
7.	Matej Portolan	Marija Šegedin	OŠ Petra Kanavelića	Korčula	Dubrovačko-neretvanska županija	57
8.	Zlata Vrtodušić	Daniela Jugo-Superina	OŠ Fran Franković	Rijeka	Primorsko-goranska županija	55
9.	Judita Sakoman	Hrvoje Leko	OŠ Izidora Kršnjavoga	Zagreb	Grad Zagreb	54
10.	Zvonimir Pavlić	Mateo Bunoza	OŠ Lotrščak	Zagreb	Grad Zagreb	53
11.	Lovro Erdelji	Romina Volar	OŠ Jože Horvata, Kotoriba	Kotoriba	Međimurska županija	52
12.	David Ian Lučić	Zrinka Čavar	OŠ Luka	Zagreb	Grad Zagreb	52
13.	Klara Miličić	Maja Sučević	OŠ Voltino	Zagreb	Grad Zagreb	52
14.	Ivan Kovačević	Mateo Bunoza	OŠ Lotrščak	Zagreb	Grad Zagreb	51
15.	Matija Videc	Sonja Poljak	OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog	Ivanec	Varaždinska županija	51
16.	Matej Križanić	Mario Šipek	OŠ Varaždin	Varaždin	Varaždinska županija	50
17.	Luka Ljubić	Danka Kruh-Vuk	OŠ Garešnica	Garešnica	Bjelovarsko - bilogorska županija	50
18.	Iva Međeral	Lidija Cifrek	OŠ Novi Marof	Novi Marof	Varaždinska županija	50

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
19.	Lorena Perica	Anita Gambiraža - Knez	OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića	Zagreb	Grad Zagreb	50
20.	Paola Šestak	Katica Tomrlin	OŠ Đurđevac	Đurđevac	Kopivničko-križevačka županija	50

Popis pozvanih učenika u drugoj kategoriji (8. razred)

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
1.	Jure Kozina	Ana Jura	OŠ Velika Mlaka	Velika Mlaka	Zagrebačka županija	63
2.	Sara Komar	Verica Josipović	OŠ Ante Kovačića	Marija Gorica	Zagrebačka županija	61
3.	Josip Andrašek	Marija Rakić	OŠ Ljubljana	Zagreb	Grad Zagreb	61
4.	Luka Alar	Mateo Bunoza	OŠ Lotrščak	Zagreb	Grad Zagreb	61
5.	Ana Marija Jurišić	Vedran Šenk	OŠ Grabrik	Karlovac	Karlovačka županija	60
6.	Luka Gorički	Tajana Kunjko	OŠ Bedenica	Bedenica	Zagrebačka županija	60
7.	Tena Maček	Ivana Muić	OŠ Prečko	Zagreb	Grad Zagreb	60
8.	Luka Domagoj Žebec	Mateo Bunoza	OŠ Lotrščak	Zagreb	Grad Zagreb	60
9.	Matija Barac	Ivana Velić	OŠ Ivana Mažuranića	Vinkovci	Vukovarsko-srijemska županija	60
10.	Roko Pazinović	Josip Bodrožić-Selak	OŠ Žnjan-Pazdigrad	Split	Splitsko-dalmatinska županija	60
11.	Lovro Gabud	Ivana Spajić	OŠ Bartola Kašića	Vinkovci	Vukovarsko-srijemska županija	59
12.	Vito Ivan Radić	Marija Rakić	OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića	Zagreb	Grad Zagreb	59
13.	Matej Volarević	Keti Petrović	OŠ Don Mihovila Pavlinovića	Metković	Dubrovačko-neretvanska županija	59

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
14.	Luka Šarčević	Zoran Jakšić	OŠ Nikole Andrića	Vukovar	Vukovarsko-srijemska županija	58
15.	Emanuel Vidović	Mateo Bunoza	OŠ Lotrščak	Zagreb	Grad Zagreb	58
16.	Noa Čop	Iva Gržinčić Aurer	OŠ Sv. Matej	Viškovo	Primorsko-goranska županija	58
17.	Mia Obeid	Sanja Rapljenović	OŠ Milana Langa	Bregana	Zagrebačka županija	58
18.	Matija Baričević	Mirjana Vrančić	OŠ Janka Leskovara	Pregrada	Krapinsko-zagorska županija	58
19.	Adrian Gerić	Sanja Moharić	OŠ Trnovec	Trnovec Bartolovečki	Varaždinska županija	58

Popis pozvanih učenika u trećoj kategoriji (1. razred)

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
1.	Lana Radujković	Ivan Vuković	Gimnazija Karlovac	Karlovac	Karlovačka	58
2.	Ivan Galović	Alen Šimičić	Klasična isusovačka gimnazija s pravom javnosti	Osijek	Osječko-baranjska	51
3.	Lobel Marunić	Darko Kanjuh	XV. gimnazija Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	50
4.	Neo Joka	Marija Komparić	Gimnazija Pula	Pula	Istarska	50
5.	Issa Majce	Neda Križanović	III. gimnazija Split	Split	Splitsko-dalmatinska	50
6.	Đuro Hameršak	Davor Svaguša	Klasična gimnazija Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	49
7.	Zara Klein	Jurica Barulek	I. gimnazija Varaždin	Varaždin	Varaždinska	49
8.	Dragana Buljević	Jakov Krolo	Srednja škola Obrovac	Obrovac	Zadarska	49
9.	Leon Lugarić	Sanjica Frigan Ciuha	Gimnazija Lucijana Vranjanina	Zagreb	Grad Zagreb	47
10.	Ivan Vuk	Jurica Barulek	I. gimnazija Varaždin	Varaždin	Varaždinska	46
11.	Nika Šimunić	Ana Kadović	Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	46

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
12.	Jakov Bežan	Ivan Vuković	Gimnazija Karlovac	Karlovac	Karlovačka	45
13.	Fran Đurkan	Sonja Batinić	Gimnazija Sesvete	Zagreb	Grad Zagreb	45
14.	David Radman	Valerija Turk-Presečki	Gimnazija Daruvar	Daruvar	Bjelogorsko-bilogorska	45
15.	Klara Nikolić	Sonja Batinić	Gimnazija Sesvete	Zagreb	Grad Zagreb	45
16.	Daut Nekić	Katarina Šušak	II. gimnazija Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	44
17.	Mihael Hajdić	Katarina Domjanović	V. gimnazija Split	Split	Splitsko-dalmatinska	44
18.	Luka Zirdum	Marija Jazvić	Gimnazija Antuna Gustava Matoša	Samobor	Zagrebačka	44
19.	Lovro Dragičević	Hrvoje Tomljanović	Gimnazija Andrije Mohorovičića	Rijeka	Primorsko-goranska	44

Popis pozvanih učenika u četvrtoj kategoriji (2. razred)

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
1.	Lana Stanešić	Maja Maček Treščec	Gimnazija Fran Galović	Koprivnica	Koprivničko-križevačka	66
2.	Luka Kateković	Svjetlana Vorel	V. gimnazija	Zagreb	Grad Zagreb	66
3.	Ante Bilić	Marija Rendulić	Gimnazija Lucijana Vranjanina	Zagreb	Grad Zagreb	65
4.	Dorija Vincek	Martina Švenda	Gimnazija Josipa Slavenskog	Čakovec	Međimurska	63
5.	Luka Radić	Marija Marušić Čizmić	Biskupijska klasična gimnazija Ruđera Boškovića	Dubrovnik	Dubrovačko-neretvanska	63
6.	Viktor Runac	Marko Ardizzone	Gimnazija Marul	Zagreb	Grad Zagreb	63
7.	Adrian Zbodulja	Vladimir Begović	IX. Gimnazija	Zagreb	Grad Zagreb	62
8.	Martin Novak	Ana Kadović	Prirodoslovna škola Vladimira Preloga	Zagreb	Grad Zagreb	62
9.	Danijel Marčinko	Andrija Lovrić	I. gimnazija	Zagreb	Grad Zagreb	62
10.	Matija Umnik	Ivan Vuković	Gimnazija Karlovac	Karlovac	Karlovačka	62

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
11	Danny Liović	Vedran Ristić	III. Gimnazija Osijek	Osijek	Osiječko-baranjska	61
12	Lana Kelava Vrdoljak	Teo Šalinović	Gimnazija dr. Mate Ujević	Imotski	Splitsko-dalmatinska	61
13	Dino Fazlić	Petar Gogić	XV. gimnazija	Zagreb	Grad Zagreb	61
14	Duje Ivan Lovrić	Ida Marin	IV. gimnazija Marko Marulić	Split	Splitsko-dalmatinska	61
15	Katarina Zmaić	Goran Zavor	Gimnazija Matija Mesić	Slavonski Brod	Brodsko-posavska	60
16	Dorothea Lisak	Božica Petrač	Gimnazija A.G. Matoš	Zabok	Krapinsko-zagorska	60
17	Ante Arelić	Ivan Dukić	XII. Gimnazija	Zagreb	Grad Zagreb	60
18	Ana Tumir	Ivica Mandušić	I. gimnazija	Zagreb	Grad Zagreb	60
19	Vito Manestar	Petar Gogić	XV. gimnazija	Zagreb	Grad Zagreb	60

Popis pozvanih učenika u petoj kategoriji (3. razred)

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
1.	Blaž Bertol	Snježana Vuković	II. gimnazija Zagreb	Zagreb	Zagreb	56
2.	Kristian Kumar	Danijel Mrvelj	XV. gimnazija Zagreb	Zagreb	Zagreb	56
3.	Luka Jerčić	Radoslav Jurković	5. gimnazija Vladimir Nazor, Split	Split	Splitsko - dalmatinska	55
4.	Dominik Lugarić	Željka Winkle	Srednja škola bana Josipa Jelačića, Zaprešić	Zaprešić	Zagrebačka	54
5.	Žarko Ivan Sušac	Nikola Čović	Gimnazija i ekonomska škola Benedikta Kotruljevića s pravom javnosti, Zagreb	Zagreb	Zagreb	54
6.	Lovro Gvozdanić	Benjamin Vugrinčić	Gimnazija Tituša Brezovačkog, Zagreb	Zagreb	Zagreb	54
7.	Stjepan Žužić	Tea Gomboš	Krk	Krk	Primorsko - goranska	53
8.	Anja Jurčević	Vlatka Rendulić Došlić	V. gimnazija, Zagreb	Zagreb	Zagreb	53

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
9.	Lara Usmiani	Ivan Trošelj	Antuna Barca, Crikvenica	Crikvenica	Primorsko - goranska	52
10.	Vito Paulo Jakačić	Ivan Vitas	Gimnazija Andrije Mohorovičića, Rijeka	Rijeka	Primorsko - goranska	52
11.	Luka Galić	Ana Vučković	Nadbiskupijska klasična gimnazija don. Frane Bulić, Split	Split	Splitsko - dalmatinska	52
12.	Sara Marošević	Danijel Mrvelj	XV. gimnazija Zagreb	Zagreb	Zagreb	51
13.	Emil Sušanj	Sandra Sloković	Pazinski kolegij - Klasična gimnazija Pazin s pravom javnosti	Pazin	Istarska	50
14.	Ian Redžić	Tomislav Dobronjić	Gimnazija Sisak, Sisak	Sisak	Sisačko - moslavačka županija	50
15.	Šimun Dumančić	Hrvoje Kurevija	Gimnazija Sesvete	Sesvete	Zagreb	49
16.	Viktor Vukšić	Vlatka Rendulić Došlić	V. gimnazija, Zagreb	Zagreb	Zagreb	49
17.	Klara Ferišak	Snježana Švaljek	Srednja škola Zlatar, Zlatar	Zlatar	Krapinsko - zagorska županija	49
18.	Monika Didović	Katarina Domljanović	5. gimnazija Vladimir Nazor, Split	Split	Splitsko - dalmatinska	48
19.	Borna Mandžuka	Aljoša Sirotić	Srednja škola Vladimir Gortan, Buje	Buje	Istarska	48
20.	Anamarija Janković	Tihomir Katušić	Gimnazija Matija Mesić, Slavonski Brod	Slavonski Brod	Brodsko - posavska županija	48
21.	Lovro Gruber	Benjamin Vugrinčić	Gimnazija Tituša Brezovačkog, Zagreb	Zagreb	Zagreb	48

Popis pozvanih učenika u šestoj kategoriji (4. razred)

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
1.	Luka Poslon	Pavić Danijela	SŠ, Krapina	Krapina	Krapinsko-zagorska	65
2.	Vid Đođo	Melita Štimac	Gimnazija Bjelovar	Bjelovar	Bjelovarsko-bilogorska	64
3.	Luka Kukić	Barbara Širol Aleksić	Gimnazija i strukovna škola Jurija Dobrile	Pazin	Istarska	64

Redni broj	Ime i prezime učenika	Ime i prezime mentora	Škola	Grad	Županija	Konačni bodovi
4.	Niko Mađerić	Snježana Vuković	II. gimnazija Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	63
5.	Nikola Pavičić	Ana Završki	XI. gimnazija, Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	63
6.	Matej Samaržija	Svjetlana Vorel	V. gimnazija, Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	61
7.	Slaven Klepo	Tihana Glavina	Prirodoslovna škola Vladimira Preloga	Zagreb	Grad Zagreb	61
8.	Jakov Feher	Ana Šimunko	Gimnazija Josipa Slavenskog, Čakovec	Čakovec	Međimurska	61
9.	Paula Sviben	Snježana Švaljek	Srednja škola Zlatar	Zlatar	Krapinsko-zagorska	61
10.	Tena Mesarić	Ana Kadović	Prirodoslovna škola Vladimira Preloga	Zagreb	Grad Zagreb	60
11.	Gabriel Pešorda	Goran Zavor	Gimnazija " Matija Mesić", Slavonski brod	Slavonski Brod	Brodsko-posavska	60
12.	Vilim Dukarić	Nina Grčić	Gimnazija Velika Gorica	Velika Gorica	Zagrebačka	60
13.	Dejan Tomić	Melita Štimac	Gimnazija Bjelovar	Bjelovar	Bjelovarsko-bilogorska	60
14.	Lovro Pirović	Marko Žganec	II. gimnazija Varaždin	Varaždin	Varaždinska	60
15.	Mislav Knežević	Zvonimir Falamić	Srednja škola Donji Miholjac	Donji Miholjac	Osječko-baranjska	60
16.	Domagoj Šutalo	Matija Lucić	I. gimnazija Osijek	Osijek	Osječko-baranjska	59
17.	Karlo Pazdrijan	Melita Štimac	Gimnazija Bjelovar	Bjelovar	Bjelovarsko-bilogorska	59
18.	Matej Čavlović	Ksenija Bakran Kovačević	Srednja škola Novska	Novska	Sisačko-moslavačka	58

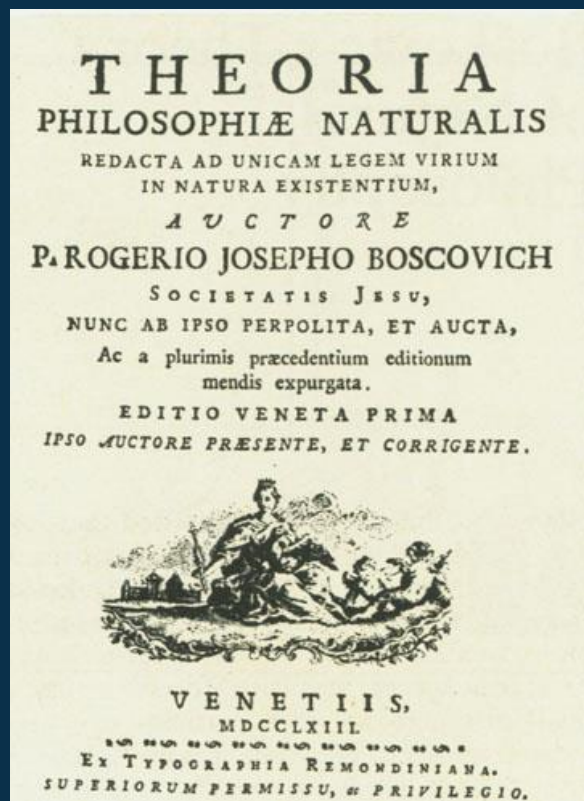
Ruđer Bošković (1711. - 1787.)

Jedan od najpoznatijih europskih znanstvenika 18. stoljeća Ruđer Bošković rođen je 18. svibnja 1711. godine kao osmo dijete u jednoj dubrovačkoj obitelji. Hrvatski filozof, matematičar, astronom, fizičar, diplomat i pjesnik već se u ranom obrazovanju isticao marljivošću, intuicijom i lakim usvajanjem gradiva.

Svoje školovanje započeo je u rodnom Dubrovniku, a zbog iznimne nadarenosti u petnaestoj godini nastavio na poznatom i cijenjenom Rimskom kolegiju. Osim studija matematike, filozofije i fizike, pohađao je i studij teologije zbog kojeg se po završetku studija zaredio i pristupio

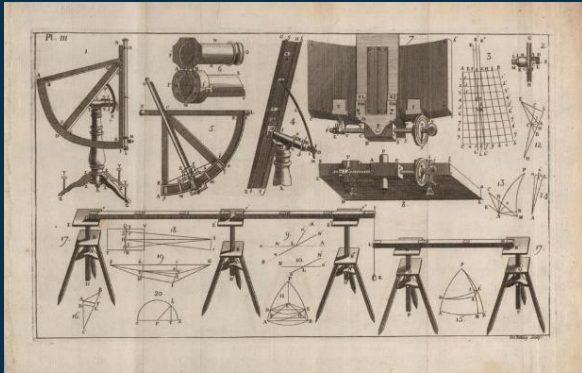
moćnom isusovačkom redu. Uz posao predavača, vrlo skoro započinje i vrlo živu znanstvenu i istraživačku djelatnost.

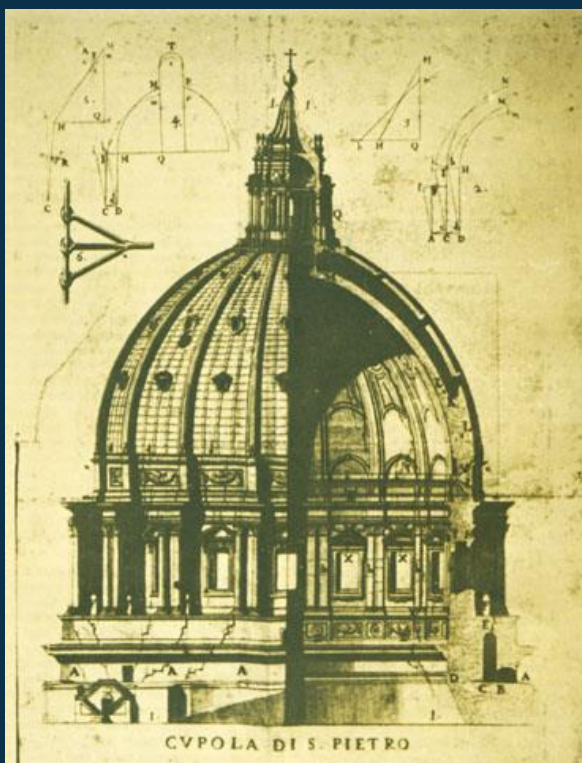
Za života je objavio više od 75 djela, a kapitalnim djelom smatra se *Teorija prirodne filozofije* (1758.) kojim je utjecao na kasnija istraživanja i postavljanja atomske teorije.

Izradio je razne optičke, astronomske i geodetske instrumente. Konstruirao je primjerice geodetske stalke, uru njihalicu, kružni mikrometar, konačni vitrometar i megametar. Predložio je glasoviti pokus

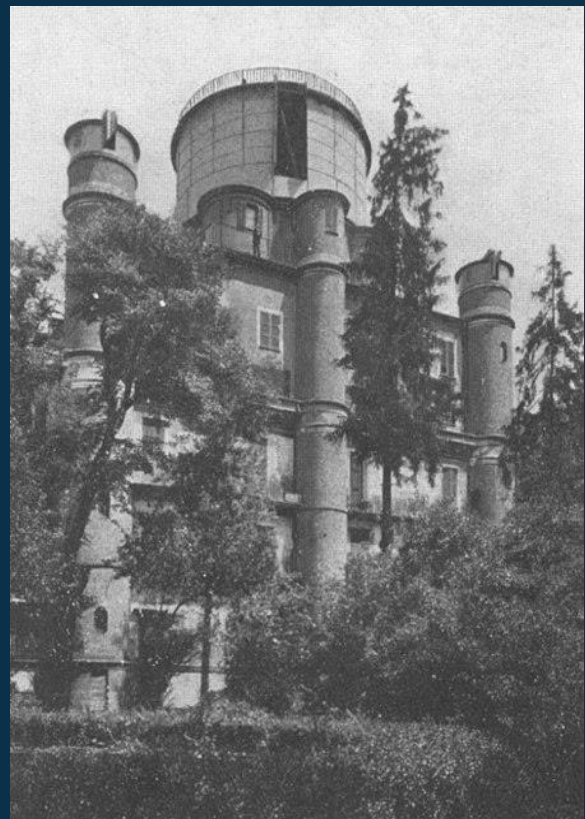
kojim bi se ustanovila narav svjetlosti i u tu svrhu zamislio novu vrstu dalekozora. U geodeziji iznio je ideju o geoidu kao obliku Zemlje.

Na zahtjev pape izrađuje planove za popravak kupole crkve Svetog Petra u Rimu te tako započinje novu eru u egzaktnom pristupu stabilnosti građevine. Drugi zadatak je bio mjerenje meridijana Rim – Rimini, što je rezultiralo prvom preciznom kartom Papinske države. Bošković je utemeljio i opremio

zvjezdarnicu u milanskoj Breri, tada najmoderniju u Europi. Od 1752. do 1781. Bošković je izradio više od deset hidrotehničkih ekspertiza za rijeke, vodovode, vodoskoke i močvare. Koliko je bio utjecajan u Europi pokazuje činjenica da je 1761. godine izabran za člana londonskog *Royal Societyja*. Na poticaj tog društva otišao je u Carigrad motriti prolazak Venere ispred Sunca. Kako nije stigao motriti prolazak Venere, vrijeme je iskoristio za istraživanje ruševina Troje.

Nakon ukinuća isusovačkog reda (1773.) prihvaća francusko državljanstvo, živi u Parizu i upravlja zavodom za optiku Francuske ratne mornarice. Vrativši se u Italiju objavljuje pet svezaka *Djela koja se*

odnose na optiku i astronomiju, u kojem brani Kopernikov heliocentrični sustav.

Koliko se može zaključiti iz njegovih djela i pjesama, nikada nije tražio za sebe velike stvari niti priznanja, no izuzetno je volio znanstveni rad u kojem je pronalazio nadahnuće i zadovoljstvo.

Pred kraj života sve više žudi za samoćom te svoj život završava u Milanu 13. veljače 1787. godine, zbog komplikacija uslijed upale pluća.

Ime ovog hrvatskog znanstvenika i prirodoslovca nose ulice u svakom većem gradu u Hrvatskoj, a po njemu je nazvan i najveći hrvatski znanstveno-istraživački centar multidisciplinarnog karaktera – Institut Ruđer Bošković u Zagrebu.

I naša škola ponosna je što nosi ime jednog od najistaknutijih znanstvenika 18. stoljeća koji se u svojoj svestranosti i upornosti vodio samo putem istine. ■

ŠKOLA: jučer, danas i sutra

Tehnička škola Ruđera Boškovića u Vinkovcima, osnovana je 5. srpnja 1963. godine. Toga dana osnovan je Školski centar metalsko-elektro struke koji se sastojao od četiri područja. Osnovni zadatak Centra bio je osposobljavanje kvalificiranih radnika i tehničara za potrebe gospodarstva grada Vinkovaca i šire okolice. Od 3. travnja 1989. godine novi naziv škole je Centar usmjerenog obrazovanja "Ruđer Bošković" Vinkovci. Iste godine započinje i izgradnja novoga dijela školske zgrade za potrebe strojarske struke.

Posljednje promjene uoči Domovinskog rata zbile su se 1991. godine kada se gasi postojanje Centra, a osniva Tehnička škola. Datum koji obilježava značajan

pomak u povijesti Tehničke škole je 1. veljače 1993. godine kada je izvršeno dugo očekivano preseljenje u novu školsku zgradu. Danas Škola djeluje u zgradi s još dvije srednje škole te ima svoje učionice i kabinete u desnom krilu zgrade.

Učenici koji pohađaju Tehničku školu Ruđera Boškovića Vinkovci obrazuju se u smjerovima: strojarski računalni tehničar, tehničar za mehatroniku, elektrotehničar, arhitektonski tehničar, građevinski tehničar, automehaničar, instalater grijanja i klimatizacije, bravar, CNC operater / CNC operaterka, autoelektričar, elektroinstalater, elektroničar-mehaničar, monter suhe gradnje i zidar.

Naši učenici su budućnost našeg grada i naše zemlje. Stoga ih, osim za zanimanje i posao koji će obavljati, pripremamo i za život koji je se ubrzano mijenja pokušavajući u njima probuditi sanjare.

Izazivam vas da budete sanjari, izazivam vas da budete oni koji nešto rade da učine ovaj svijet boljim mjestom.

Brian Schweitzer

Kako bismo vam približili sve što se događa u školi, na sljedećim poveznicama možete vidjeti i čuti kako "diše" naša škola, njezini učenici i svi djelatnici. Sve događaje, novosti i trenutna zbivanja možete pogledati na našoj službenoj stranici, na školskom Facebook profilu i YouTubeu. Poveznica na naš Godišnjak daje vam uvid u jednu školsku godinu u Tehničkoj školi Ruđera Boškovića Vinkovci. ■

TŠRB YOUTUBE

https://www.youtube.com/channel/UCc-HfqmUruc_qd0PFBGVqTQ

VIDEO ROBODAN

https://www.youtube.com/watch?v=Rca4KHByK_o

TŠRB STRANICA ŠKOLE

<http://ss-tehnicka-rboskovica-vk.skole.hr/>

TŠRB FACEBOOK

<https://www.facebook.com/TSRBVK.sluzbenastranica>

GODIŠNJAK 2021./2022.

https://drive.google.com/file/d/1aU5j6y8fF9Iblk1FNMjbEX0Nyoe_HZGV/view

Vinkovci kroz povijest

Piše: *Josip Paulić, mag. educ. phil. et mag. educ. hist.*

Vinkovci su grad iznimno duge, burne i kompleksne prošlosti. Sintagma o Vinkovcima kao najstarijem naselju u Europi nešto je što se može i mora preispitati u znanstvenim krugovima, ali vrlo važna činjenica o naseljavanju samog užeg centra današnjega grada prvom neolitičkom populacijom još prije 8300 godina govori o privlačnosti ovog područja i odličnim prirodnim karakteristikama za život: dostupnosti vode, plodne zemlje, divljači, gline i drvne građe.

Kontinuitet habitacije užeg i šireg gradskog područja moguće je pratiti od ranog neolitika, preko metalnog doba, antike, srednjeg vijeka pa sve do današnjih dana.

Najstariji dio grada smješten je na lokalitetu „Tell Tržnica“ (današnji hotel Slavonija) na kojem je neolitička populacija starčevačke kulture osnovala prvo naselje. Manje naselje nastalo je tijekom 5. tis. pr. n. e. na lokalitetu „Sopot“ koji je postao eponimni lokalitet istoimene

Slika 1 Kalendar "Orion"

kulture. Prodor indoeuropske populacije tijekom 4. tis. pr. n. e. donio je napredak tehnologije i metalurgije u naše krajeve. Sljedeći značajan arheološki horizont donosi nam eneolitička vučedolska kultura čiji je najvažniji nalaz ostava s bakrenim sjekirama, kalupom i posudom koja je prozvana „Orion“, a teoretski predstavlja najstariji indoeuropski kalendar. Bogatstvo prapovijesnih nalaza potvrđuje i vinkovačka kultura koja se razvija pod utjecajem kasne vučedolske i novog vala doseljene indoeuropske populacije. U željeznom dobu na području Panonije počinju se stvarati i prve etničke skupine pod ilirskim utjecajem (Panonci – Breuci), a kasnije i keltskim u latenskoj fazi. Na temeljima dvaju naselja Kelta Skordiska (Dirov brijeg i Ervenica) Rimljani u 1. st. pr. n. e.

utemeljuju svoje naselje – *Cibalae* (*Cibalis* u ablativu).

Rimski grad prostirao se na površini od otprilike 0,56 km², a pretpostavke broja stanovnika idu od 5 do 10 000. Tijekom vladavine cara Karakale, grad vjerojatno dobiva status kolonije, a u 3. st. tu nastaje i prva ranokršćanska zajednica (poznat je slučaj mučeništva biskupa Euzebija 258. godine). U 4. st. rimsko naselje doživljava svoj vrhunac. Zabilježeno je i mučeništvo lektora Poliona (303. godine), a u gradu su rođeni i sinovi izvjesnog Gracijana „Funarius“, budući carevi Valentinijan I. (364. – 375.) i Valens I. (375. – 378.). Za vrijeme vladavine ovih dvaju careva u Cibalama na današnjem lokalitetu „Kamenica“ izgrađen je i veliki ranokršćanski kompleks s nekropolom – vjerojatno posvećen cibalitanskim mučenicima. Car Valens poznat je kao ljubitelj piva, ali i kao tragična figura zbog poraza u bitci kod Hadrijanopola, u kojoj je izgubio i život. Ova bitka označila je početak jačeg pritiska barbarskih plemena na rimske granice koje će osjetiti i antičke *Cibalae*. Grad je u narednom periodu doživio provale Ostrogota, Vizigota, Langobarda, Gepida, Huna, Avara i Slavena.

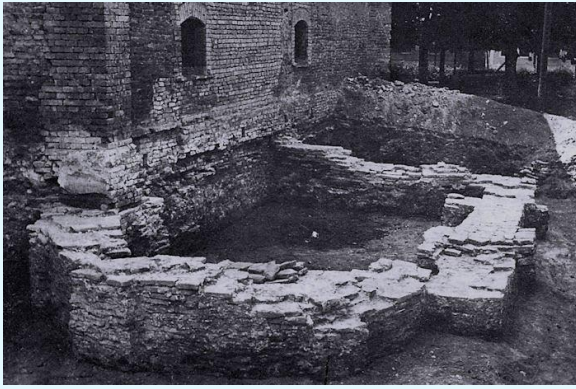
Tijekom 10. stoljeća područje Vinkovaca pod utjecajem je slavenske bjelobrske kulture, a krajem 11. stoljeća cijelu Slavoniju osvaja mađarski kralj Ladislav.

Tijekom srednjeg vijeka središte razvoja Vinkovaca seli se na zapadni rub antičkih zidina, na današnji lokalitet poznat pod nazivom „Meraja“. Taj je lokalitet u mađarskim izvorima poznat pod nazivom Sv. Ilija (*Zenthilye*).

Slika 2 Tlocrt antičkih Vinkovaca

Prva manja romanička crkva sv. Ilije izgrađena je vjerojatno tijekom vladavine kralja Kolomana, a obnovljena je nakon tatarskih razaranja 1242. godine. Veća gotička izgrađena je vrlo vjerojatno početkom 14. stoljeća, a prema veličini crkve smatra se da je sajmište sv. Ilija imalo oko 600 ili 700 stanovnika. Jedna isprava iz 1491. godine govori o prvom spomenu imena Vinkovci (*Wynkocz*) kao naziva jednog zaselka svetoilijskog posjeda. U razdoblju od 1536. do 1686. Vinkovci su, kao i cijela Slavonija, bili pod osmanskom upravom i uglavnom vrlo slabo naseljeni, a stanovništvo je bilo raštrkano u okolnim močvarnim zaselcima.

Slika 3 Ruševine romaničke i ostaci gotičke crkve Svetog Ilije na Meraji

Godine 1700./1701. počinje nova faza razvoja grada. Austrijske su vlasti počele razvijati novo gradsko središte na još vidljivim ruševinama nekadašnjeg rimskog foruma, gdje se i danas nalazi glavni gradski trg. Godine 1750. vojne vlasti premještaju središte uprave 7. brodske graničarske pukovnije u Vinkovce i njoj pripadajuće 9. vinkovačke satnije. Za potrebe vojne uprave izgrađene su upravne zgrade u kasnobaroknom stilu (današnji muzej, sud, zgrada Crvenog križa i buduća palača Brodske imovne općine). U istom razdoblju izgrađena je nova barokna crkva sv. Ivana Nepomuka (1777.), a 1799. u Vinkovce je iz Petrovaradina premještena isusovačka klasična gimnazija – najvažnija gradska ustanova i rasadište mnogobrojnih značajnih umova koji su prošli kroz Vinkovce. Pod vojnom upravom grad se razvija prilično sporo, a ozbiljniji priljev stanovništva i industrijsko-obrtnički razvoj kreće tek gradnjom prvog željezničkog pravca (Dalj – Vinkovci – Brod, 1878.) i

posebice, ukidanjem Vojne krajine 1881. godine. U razdoblju od 1857. do 1910. broj stanovnika porastao je s 4493 na 11670, a Vinkovce naseljavaju brojni Nijemci, Mađari i Židovi, što pridonosi kozmopolitskoj slici Vinkovaca kao tipičnog austro-ugarskog gradića.

Nakon 1. svjetskog rata, grad doživljava ubrzani razvoj i rast broja stanovnika (16038, 1931.), a razvijaju se razni obrti, kožara, željezara „Gross“, dvije ciglane, pilana, paromlin, tvornica vunene robe J. Stefan, poduzeće za proizvodnju i trgovinu lovačkim oružjem i municijom „Venator“ itd. U prijeratnom razdoblju, jedan vinkovački Židov, David Frankfurter, postao je prvi atentator na vođu švicarskog ogranka nacističke stranke – Wilhelma Gustloffa. Njegov otac Mavro ubijen je u Jasenovcu 1942., a židovska je

Slika 4 Vinkovačka sinagoga

populacija Vinkovaca do danas u potpunosti nestala.

U razdoblju druge Jugoslavije Vinkovci se ističu kao brzo rastuće željezničko čvorište, a broj stanovnika između 1948. i 1971. narastao je za više od trećine (s 18 633 na 31 605). Gradu, zbog njegovog geografskog položaja, gravitira populacija Bosanske Posavine, ali i mnogobrojna populacija tzv. „pasivnih krajeva“, koja je u raznim valovima kolonizacija i migracija u Vinkovce doseljavala još od 1920-ih godina: iz Like, Korduna, dalmatinskog zaleđa, Hercegovine i Zagorja. Najveći proces modernizacije grada počeo je 1960-ih u vrijeme velike ekonomske ekspanzije bivše države, a središnja osoba velikih infrastrukturnih i društvenih projekata bio je tadašnji saborski zastupnik i istaknuti političar – Dragutin Žanić – Karla. Njegovim nastojanjima pokrenute su Vinkovačke jeseni (1966.), osnovan ogranak Matice hrvatske (1969.), izgrađen novi željeznički kolodvor, naselja Lapovci i Kanovci, stadion tadašnjeg vinkovačkog Dinama (današnja „HNK Cibalia“), poslovni centar „Terme“ (1979.) itd. Stabilan razvoj grada prekinulo je izbijanje Domovinskog rata 1991. godine u kojem je grad poprilično stradao u

mnogobrojnim topničkim i zračnim napadima tijekom 1991. i 1992. godine.

Slika 5 Vinkovački "Korzo" danas

U poslijeratnom razdoblju Vinkovci doživljavaju potpunu demografsku i kulturološku transformaciju, ali prijeratnu ekonomsku i prometnu važnost grad nije vratio do današnjih dana. Vinkovci 21. stoljeća grad su bez kina, sveučilišta, nogometnog prvoligaša, grad praznog i oronulog kolodvora i grad stare (ili stareće) populacije. Unatoč svemu, dođite, posjetite nas, sjedite na „Korzo“ i uživajte u tradicionalnoj slavonskoj gostoljubivosti koja je ovdje i dalje bez premca. ■

Položaj i osnovne geografske značajke Vinkovaca

Grad Vinkovci se nalazi na krajnjem jugoistoku Republike Hrvatske i pripada tradicijskim regijama istočne Posavine i zapadnog Srijema a administrativno pripada Vukovarsko-srijemskoj županiji. Grad obuhvaća površinu od 93,86 km² a u sklopu njega se nalaze dva naselja: gradsko naselje Vinkovci i naselje Mirkovci.

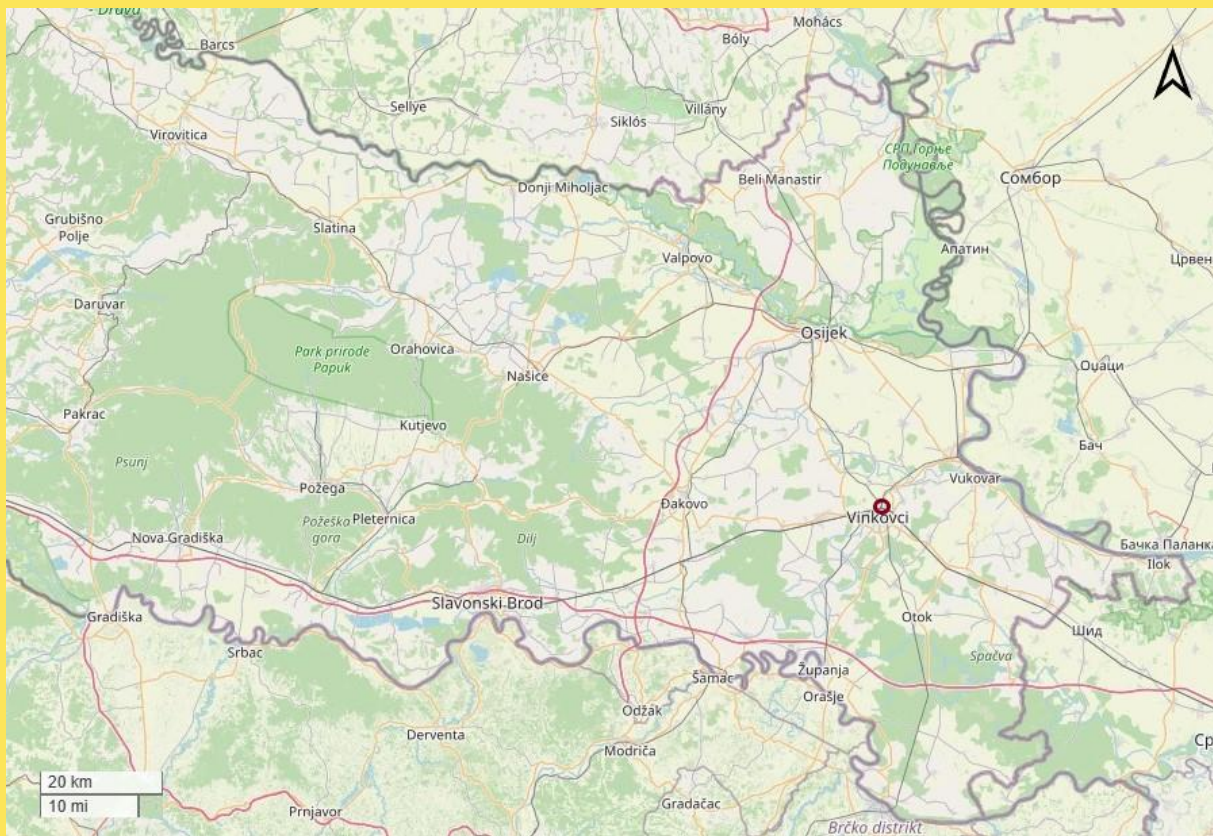
Prirodnim položajem grad se nalazi na jugoistočnom dijelu Panonske nizine a u sklopu nje obuhvaća središnji dio Istočno-hrvatske ravnice koja je na području grada odvojena rijekom Bosut na još dvije važne prirodne cjeline: nizinski prostor bosutske Posavine na jugu i prostor Đakovačko-vukovarskog prapornog ravnjaka na sjeveru i sjeveroistoku grada, koji predstavlja najistaknutiji praporni predjel Hrvatske. Povoljan prirodni položaj grada čine i kvalitetna obradiva tla i bogatstvo šuma.

Prometni položaj Vinkovaca određen je reljefnim obilježjima jer područje grada predstavlja najpovoljniju vezu između nizina Posavine i Podravine preko uskog dijela povišenog Đakovačkog-

Vukovarskog prapornog ravnjaka koji je i najviše utjecao na prometni značaj Vinkovaca kao željezničkog i cestovnog čvorišta.

Klima Vinkovaca spada u umjereno toplu vlažnu klimu s toplim ljetima. Umjereni tip klime sugerira pravilnu izmjenu godišnjih doba sa osjetnim temperaturnim razlikama ljeta i zime te umjerenim padalinama tijekom godine (do 700 mm godišnje).

Najvažnije hidrogeografsko obilježje Vinkovaca jest rijeka Bosut koja se ističe brojim posebnostima. Današnja fizička i hidrološka obilježja rijeke znatnije su izmijenjena ljudskim utjecajem na čitavom prostoru porječja radi zaštite od poplava, pridobivanja plodnog tla, navodnjavanja, vodoopskrbe i sl. Posebnost Bosuta jest određivanje njegovog izvora jer su ljudskim utjecajem izvorišta rijeke izgubila prirodnu vezu sa poplavnim vodama Save, a danas je zaostao samo potok Bosut koji se napaja izdanima podzemne vode kod Županje. Jedna od neobičnosti rijeke jest to što s desne strane prima dvije velike pritoke

Slika 6 Položaj Vinkovaca u istočnoj Hrvatskoj (izvor:www.openstreetmap.org)

koje na ušćima imaju veće i šire korito od njega, a to su Berava i Biđ. Takve prilike su nastale zbog većeg prirodnog porječja i dužine toka spomenutih tekućica do svog ušća. Najistaknutiji nekadašnji hidrološki fenomen predstavlja bifurkacija odnosno spajanje porječja rijeka Bosuta i Vuke potokom Ervenica koji prolazi kroz grad. Bifurkacije više nema zbog ljudskog utjecaja, no ona se i nekad odvijala samo za ekstremnih vremenskih prilika. Na području grada korito i vodostaj Bosuta se značajnije regulira raznim hidrotehničkim zahvatima radi održavanja stalnog vodostaja tokom godine. Bosut ima i najmanje specifično otjecanje vode sa jednog porječja u Hrvatskoj i po njemu se

Bosut približava rijekama stepskih krajeva Istočne Europe.

Tlo na širem području Vinkovaca ima veliko značenje zbog razvoja velikih šumskih površina, poljoprivredne proizvodnje i melioracijskih radova. Bogatstvo tekućica u bosutoj nizini bitno su utjecale na raširenost i osnovna obilježja tala, pa su najraširenija aluvijalna tla, koja su osobito važna za uspijevanje šumskih zajednica hrasta lužnjaka, a dio njih je melioracijskim radovima pretvoreno u kvalitetno obradivo tlo, te crnica ili černo zem i smeđa tla koja su rasprostranjena na višim dijelovima nizina i prapornim ravnjacima kao najplodnija

tla u Hrvatskoj koja se intenzivno agrarno iskorištavaju.

U širem području Vinkovaca rasprostranjene su velike nizinske vlažne šume hrasta lužnjaka znane kao „Slavonska šuma“ koje čine prevladavajući oblik prirodnog biljnog pokriva. U neposrednoj blizini grada na jugu se nalazi i Spačvanska šuma koja je najveći prostor lužnjakovih šuma u Hrvatskoj i šire koje predstavljaju veliko ekološko i gospodarsko blago.

Povoljan položaj i prirodna bogatstva šireg područja grada uvjetovala su kontinuiranu naseljenost još od neolitik pa se Vinkovci s pravom nazivaju najstarijim naseljem u Europi. U Gradu Vinkovcima je prema Popisu stanovništva 2021. godine živjelo 30 842 stanovnika. Dinamika kretanja stanovništva pokazuje rast stanovništva do 2001. zbog procesa deagrarizacije i deruralizacije okolnih sela odnosno urbanizacije samog gradskog područja a nakon toga stagnaciju i blagi pad stanovništva koji su uvjetovani povećanom starenjem stanovništva i migracijama mlađeg stanovništva.

Prosječna gustoća naseljenosti prostora Grada iznosi 328 stanovnika na km² i ima odlike gusto naseljenog područja.

Prema Popisu stanovništva 2021. godine nacionalna struktura Vinkovaca pokazuje izrazitu homogenost hrvatskog stanovništva koje čini 94% stanovništva grada. Prema vjerskoj strukturi stanovništvo pripada većinski rimokatoličanstvu sa 87,5% stanovništva. Dobna struktura zadnjih nekoliko popisa pokazuje trend povećanja broja starijeg stanovništva a prema zadnjem popisu Grad Vinkovci imaju 6607 ili 21,5% mladog stanovništva, 17 912 ili 58% zrelog stanovništva i 6323 ili 20,5% starog stanovništva što pokazuje da su Vinkovci u trendu duboke starosti. Prirodno kretanje stanovništva grada pokazuje negativni trend prirodnog pada a prostorno kretanje pokazuje u novije vrijeme pokazuje balans doseljenih i iseljenih osoba što sugerira da je ukupno kretanje u stagnaciji ili u blagom padu. ■